

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibus Singlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt XXVIII. De duabus Christi voluntatibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

CAPVT XXVII.

Solvuntur argumenta Eutychetis,
& aliorum.

ARgumenta, quibus usi sunt Eutyches, & eius sectatores tam veteres, quam novi ad sui erroris confirmationem, facili negotio solvuntur. Primum est, quod Joannis 1. dicitur: **VERBUM caro factum est.** Est igitur natura Verbi conversa & mutata in humanam: sicut aqua illa conversa fuit in vinum, de qua simili loquendi modo dicitur Joan. 2. *Cum vidisset arithmeticianus aquam vinum factam, &c.*

Respondet primo, si hoc argumentum valeat, falsum etiam esset, quod Eutychiani dixerunt, naturam illam unam, quæ in Christo mansit, fuisse revera Divinam. Etenim quod in aliud convertitur minimè manet: ut neque mansit aqua, postquam facta est vinum. Secundo dico, illo modo loquendi, cum scilicet unum dicitur factum aliud; non semper in Scriptura significari conversionem, sed solum accessionem aliquam sine interitu prioris. Ut cum dicitur ad Galat. 3. *Christus pro nobis factus est maledictum;* vel cum dicitur Luc. 2. *factus annorum duodecim, &c.*

Ita hoc explicant Athanasius in Epistola ad Epictetum, & Gregorius Nazian. in Epistola 1. ad Cleodonium, & Ambrosius de Incarnatione Domini Sacramento cap. 6. & Theodoretus in Dialogo 1. ubi prædictos Patres pro ea in interpretatione citat, & eam inde confirmat, quod statim Joan. de eo ipso VERBO Incarnatio subiungitur: *Et habitavit in nobis, & vidimus gloriam ejus, &c.* Unde evidenter apparet, VERBUM non propterea esse destitisse. Item ex eo, quod alibi Incarnatio verbi sic describitur, ut manifestum sit mansisse post eam salva natura sua VERBUM. Nam ad Philip. 2. dicitur: *Exinanivit semetipsum formam servi accipiens.* Et ad Hebræos 2. *Semen Abrahæ apprehendit.* Manet autem omnino is, qui quippiam accipit & apprehendit.

Tertio dico ex illo ipso loco Joan. 1. potius revinci evidenter errorem Eutychetis. Nam si *Verbum caro factum est:* ergo mansit in Christo post unionem vera caro, & natura humana, quod Eutyches negabat. Manet enim id in quod aliud dicitur evadere, sicut mansit vinum illud in quod evasit aqua, & manet etiam dignitas Consul, cum dicimus de aliquo quod sit factus Consul.

Secundum argumentum Joan. 1. dicitur: *Verbum caro factum est.* In Concilio Chalcedonensi Act. 1. post Epistolam Cyrilli ad Joannem Antiochenum, Eustachius Episcopus Bithynensis, testatus est S. Cyrillum asseruisse, non oportere intelligi duas naturas, sed unam naturam DEI Verbi incarnatam.

Respondet sensum esse, quod non sint in Christo duæ naturæ supposito distinctæ re ipsa, & separatæ, sicut sentit Nestorius, sed naturam Divinam, cum humana natura conjunctam, in una & eadem divina persona. Ita enim illud dictum Cyrilli intelligendum esse definitum est in *V. Synodo generali, Can. 8.*

Et eodem modo debet accipi, quod dixit Gregorius Nazianzenus Epistola prima ad Cleodonium, Carnem esse Deificatam: & quod in Concilio Lateranensi sub Martino 1. Can. 5. definitur, naturam DEI Verbi fuisse incarnatam, quod etiam asserit Damascenus, lib. 3. cap. 6. His enim mo-

dis loquendi à Patribus significatur solum illa realis & substantialis conjunctio Divinitatis cum Humanitate, in una & eadem persona Divini Verbi, non autem aliqua utriusque naturæ confusio.

Tertium argumentum est, quod aliqui antiqui Patres dicant, naturam Divinam fuisse mixtam cum humanitate, sic enim scribit S. Cyprianus in *lib. de vanitate Idolorum: Carnem Spiritu sancto cooperante induitur, Deus cum homine miscetur.* Hic *Deus noster, hic Christus est.* Et S. Gregorius Nyssenus in *Orat. Catechetica cap. 25.* Incarnationem appellat nostræ naturæ cum divina commixtionem. Similiter loquitur Irenæus lib. 3. cap. 21. & Vigilantius lib. 1. contra Eutychetem.

Respondet hoc vocabulo mixtionis Patres fuisse usos, ad significandum Unionem illam esse omnino realem, & substantialem, sicut est suo modo mixtio elementorum in uno & eodem substantiali supposito, non autem ad significandum, quod sit mixtio proprie.

Quartum argumentum S. Athanasius in Symbolo dicit: *Sicut anima rationalis & caro, unus est homo; ita DEUS & homo unus est Christus.* Est igitur unica natura in Christo sicut in uno alio homine.

Respondet minimè id sequi, non enim est sensus, ita ex humana & divina natura fieri unam naturam, sicut fit ex anima & corpore una humanitas; sed sicut ex anima & corpore fit una substantia, quæ est natura, ita etiam ex unionem naturæ humanæ & divinæ in persona Verbi, constare similiter substantiam quandam unam, quæ est Christi persona, ut subsistens in utraque natura.

Quintum argumentum (quo maxime nitebatur Eutyches) si in Christo sunt duæ naturæ, Ergo etiam duæ personæ. Quod est error Nestorii.

Respondet nihil minus sequi: Est enim alia ratio naturæ, quam personæ. Unde etiam in Divinis, ubi natura & persona re non distinguuntur, credimus esse personas tres, quamvis earum tantum sit unica natura. Possunt igitur in Christo vice versa esse naturæ duæ, & persona unica. Et hæc tenet de errore Eutychetis.

CAPVT XXVIII.

De duabus Christi voluntatibus.

Non solum Eutyches, qui in Christo non esse naturam humanam veram ausus est affirmare, consequenter ab eo voluntatem humanam adimebat, sed & hæretici alii Orientales, qui naturam humanam in Christo confitebantur, in eo non fuisse voluntatem humanam temerè affirmarunt: inter quos fuerunt *Monothelista*, sic nuncupati ab assertionem unius voluntatis in Christo, eo adducti fundamento, propterea quod omnia operatur Christus ex nutu divinæ voluntatis.

Sed hic error breviter & manifestè convincitur primo testimonio ipsius Christi Lucæ 22. *Non mea, sed tua fiat voluntas.* Ubi utramque voluntatem apertissime distinguit. Item Joan. 6. *Descendi de celo, non ut facerem voluntatem meam, sed ejus qui misit me, Patris.* Ex quo loco confirmatur hæc voxitas in *Synodo V. generali, act. 17.* ubi damnatur hic error.

Secundo ex his, quæ supra contra errores alios ex fide constituta sunt, dicitur manifestum argumentum, Etenim vera natura humana sine voluntate

luntate humana non consistit, ut est etiam ratione naturali perspicuum. Sed VERBUM divinum assumpsit veram humanam naturam, ejusdem speciei, cujus est natura aliorum hominum. Ergo etiam voluntatem humanam.

Ei confirmatur: nam potentia naturales proxime spectant ad naturam. Unde videmus in Divinis, quamvis tres personae sint; tamen quia est una natura, unicam esse voluntatem. Sed in Christo sunt duae naturae, ergo unaquaeque suam habet voluntatem. Denique huc etiam pertinent Patrum testimonia, quibus supra probavimus duas in Christo naturas perfectas, & in particulari in Christo esse duas voluntates docent. Athanasius lib. de Trinitate, Gregorius Nyssenus contra Apollinarianos, Epiphanius sermone 69. contra Marcionistas, & B. Cyrillus Alexandrinus, cujus testimonium magno faciunt omnes Orientales in sermone 10. in Matth. Subsistit quidem in Christo pavor passionis propter humanitatem: compositus autem statim virtute inhabitantis verbi: At enim, Veruntamen non sicut ego volo, sed sicut tu vis, humanitas quidem hoc ait: nam secundum quod DEUS est, non est extra voluntatem Patris. Sicut enim una est Deitas, ita una est Patris & Filii voluntas. Idem lib. 4. in Joannem. Voluntaria quidem passio, eo quod ita voluisti: divina natura, involuntaria autem quantum ad carnem recusantem mortem, & secundum quod Christus homo erat. Idem lib. 10. Sicut consubstantialis est ita & convoluntarius proprio Genitori, unus enim essentia una perfecti voluntas est.

Nec valet quicquam argumentum haereticorum. Nam etsi Christus omnia ex nutu divinae voluntatis operabatur, non quia ex una divina voluntate omnia operaretur, sed quia humana ejus voluntas erat divinae conformis.

Porro iisdem argumentis patet in Christo fuisse etiam intellectum creatum praeter divinum, quia est etiam humanae naturae potentia naturalis. Quod ex scriptura etiam patet Isaia 52. Ecce Matth. 3. intelligit puer meus. Et Matth. 3. Audiens IESUS miratus est, quod pertinet ad intellectum. Item ex Augustino lib. 83. qq. 9. 80. contra Apollinarianos, qui animam rationalem, & intellectum in Christo negabant, inferentes quod tunc Verbum belluam quandam cum figura humani corporis suscepisset.

Item iisdem argumentis efficitur, reliquas animae potentias sensitivas esse in Christo, atque etiam liberum arbitrium. Nam liberum arbitrium nihil aliud est, quam voluntas ipsa, prout tendit in sua objecta cum indifferentia quadam. Neque obstat quod Christus nullo modo peccare potuerit: Nam potentia peccandi non est de ratione liberi arbitrii.

Unde Augustinus in lib. de praedestinatione Sanctorum c. 15. de Christi impeccabilitate loquens, An ideo, inquit, in illo non libera voluntas erat, ac non tanto magis erat, quanto magis peccato tertivire non poterat.

C A P V T XXIX.

De duabus Christi Domini operationibus.

Orientalium etiam hodie error est, qui etiam fuit quondam Monochelitarum, in Christo tantum fuisse unicam operationem, nempe Divinam, tamen si diversa per illam operaretur. Idque probabant, quia omnia fiebant ab eodem VER-

BO Divino. Damnatur hic error in VI. Synodo ad. 4. 8. & 9. ubi inter cetera sic legimus: *Divinae naturales operationes indivisae, inconvertibiles, inconfusae, inseparabiles in eodem Domino IESU Christo vero DEO nostro glorificamus, hoc est, divinam, & humanam.* Ponuntur autem ille particulae indivisae, inconvertibiles, ad ostendendum ab una & eadem persona VERBI utriusque generis operationes, salva differentia ipsarum, perfectas esse.

Plena etiam sunt Evangelia manifestissimis Christi operibus, quibus ostendi possit duas esse in Christo operationes. Primum enim una est Patris & Filii operatio, sicut & natura, ut patet ex illis locis: *Omnia quae Pater habet mea sunt, Et quaecumque Pater facit, haec & Filius similiter facit.* Ne quis autem putaret alia Patrem, alia Filium operatione operari, alibi ait: *Pater in me manens ipse facit opera.* Item non potest filius quicquam facere nisi viderit Patrem facientem. Quod autem filius praeter hanc Divinam operationem, aliam diversam habeat, non communem cum Patre, adeo apertum est, ut super vacaneum videatur, id velle probare. Nam quod in eis homines, convertebatur, loquebatur, ambulabat, comedeat, oculis, manibus, pedibus, reliquisque corporis membris & animae sensibus & potentis operabatur, id certe Patri commune cum eo non erat, nisi quis Patrem incarnatum esse dicat simul cum Filio; quod est nefas dictum. Cumque Filius solus, & non Pater, nec Spiritus sanctus naturam humanam assumpserit, corpusque & animam haberit, certe ea, quae per animam & corpus exercebat, Patri aut Spiritui sancto tribui non possunt, sed soli Filio: & quis unquam dixit Patrem elurisse, fatigatum ex itinere, seu illum super puteum collocatum cum Samaritana, disputasse in templo cum Judaeis, aliaque huiusmodi multa fecisse, quae de Christo referunt Evangelistae? An etiam illud Patri tribuendum est, quod Lucas de Christo ait: *Et erat subditus illis, & quod Patrem saepe oraverit, quod & missum a Patre in mundum, dicit: quodque ait non suam gloriam quaerere, sed Patris, & ejusmodi alia plurima.* Nimis profecto obruta mens est, qui hoc non videt, nimis oblitatae, qui cum viderit, tamen credere non vult, cum praesertim id senserint omnes Catholici Patres.

Praeterea illi, qui in Christo concedunt duas naturas, ut omnes tenent Catholici, necesse est, ut duas constentur voluntates, duas operationes, cum ad naturae veritatem pertinet operatio ei conveniens. Unde Ambrosius lib. 2. de fide ad Gratian. c. 4. *Nunquid potest vera operatio esse, ubi diversitas est substantiae?*

A quo eodem argumento convincitur, in Christo fuisse non tantum operationem humanam; sed etiam plures humanitatis operationes, quales sunt aliorum hominum. Tamen si omnes illae potuerint, maxime in Christo, dici unica operatio, si spectemus earum, quasi principium, nimirum humanam rationem ac voluntatem in Christo, qua dirigebantur seu imperabantur omnes.

Fundamentum vero illorum haereticorum nullius prorsus momenti est: quamvis enim idem Verbum divinum esset principium omnium Christi operationum, tanquam suppositum; non tamen illas omnes efficiebat per eandem naturam, ut per formam, sed per diversam, scilicet per divinam & humanam. Itaque diversae omnino ejus operationes fuerunt.

Sed

70an. 16.
c. idem 5.
cap.

Isaia 52. Ecce
Matth. 3. intelligit puer meus. Et Matth. 3. Audiens IESUS miratus est, quod pertinet ad intellectum. Item ex Augustino lib. 83. qq. 9. 80. contra Apollinarianos, qui animam rationalem, & intellectum in Christo negabant, inferentes quod tunc Verbum belluam quandam cum figura humani corporis suscepisset.